

3. ANYAG ÉS MÓDSZER

3.1 Populációs minta

A dolgozatom alapját adó méretfelvételeket 31 meghatározó tenyészetből származó, 40 kan és 60 szuka ivarú, azaz összesen 100, egy éves életkort betöltött pumin végeztem el. Kivételt ez alól a nyakhosszúság képez, ahol a vizsgált egyedszám 52.

A kutyák adatai (törzskönyvi név, ivar, kor) az **1.** és **2. mellékletben** szerepelnek. A rögzített méretek, a marmagasság, törzshosszúság, mellkas-mélység az **1.mellékletben**, a nyakhosszúság, a fejhosszúság, az arcorri rész hossza pedig a **2.mellékletben** található.

A vizsgált kutyák szinte kivétel nélkül kutyakiállításokon felvezetett egyedek, nagyobb részük tenyésztésben kipróbált, kisebb részük pedig várhatóan tenyésztésbe állítandó egyed.

A vizsgált kutyák száma statisztikai szempontból kis minta, így populációs felmérésem csak reprezentatív, de a fajta egyedszámának ismeretében elfogadható. Ennek érzékeltetésére az **1.ábrán** kimutatott, 1987 és 2001 között évente született törzskönyvezett kölykök száma és az 1999., 2000., 2001.évi, magyarországi CAC és CACIB átlagos kiállítási egyedszám (17, 9, 12) szolgálhat. *(forrás: Hungária Puli-Pumi-Mudi Klub, információs adatbázis)*

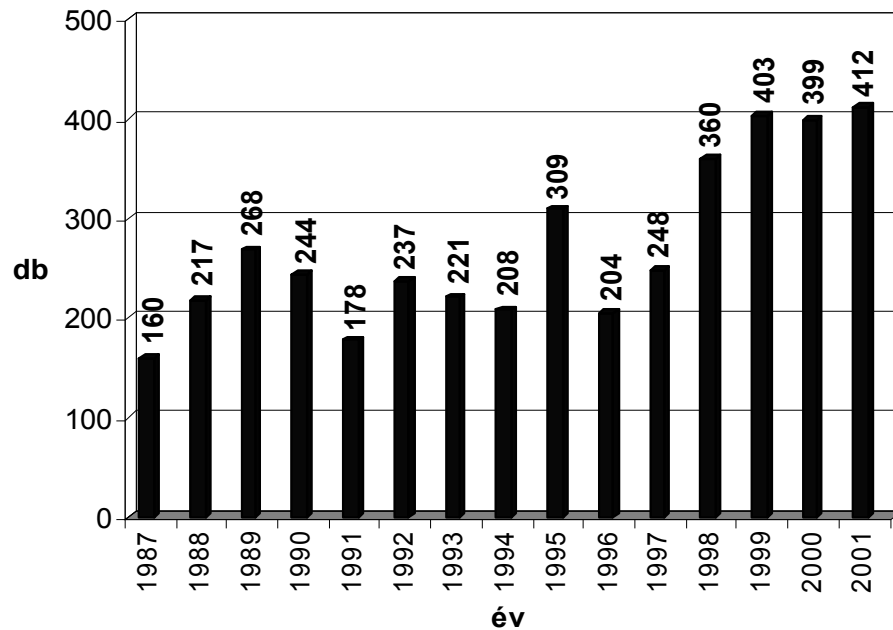
A méretfelvételeket az elmúlt 15 évben (1987 és 2001 között) született pumikon végeztem. Így lehetőségem nyílt a vizsgált egyedszámot tekintve ivar szerinti és korosztály szerinti bontásban is összehasonlításokat végezni.

Ennek jelentősége az elmúlt másfél évtizedben történt esetleges változások, irányvonalak tényleges feltárásában van, mely alátámaszthat vagy megcáfolhat észrevételeket és segítséget nyújthat az elkövetkező esztendőik tenyésztői munkája során.

Dolgozatomban a korosztály szerinti összehasonlításnál az:

1996 előtt születetteket “A” (28 pumi),
 az 1996,1997,1998-as születésűeket “B” (30 pumi),
 az 1998 után születetteket pedig “C” (42 pumi) korosztályként jelölöm.

1.ábra: Az elmúlt 15 évben, évente született törzskönyvezett pumi

kölykök száma.

A két tenyészkán örökítő értékének-vizsgálata utódaik alapján történik. Az elmúlt 15 év adatai alapján, a legtöbb utóddal rendelkező kanok listáját a kiegészítő adatokkal együtt a **3.melléklet** tartalmazza.

Dolgozatomban Ebugatta Kristály 8 szukától származó 16 utódját, és Rakelov Jeles Játszó Áfonya 7 szukától származó 16 utódját vizsgálom. Méretfelvételeim a 15 szukából 11-re szintén kiterjedtek, ami vizsgálatom értékelhetőségét segíti. A vizsgált utódok, a két kan összes utódjának kb. 10%-át képezik, mely kevésnek tűnhet a teljesség hiánya mellett. A kutyatenyésztésben azonban a kölykök jelentősebb része a tulajdonosok függvényében a tenyésztésből kikerül, nem feltétlenül alkalmasságuk okaként. Gyakran a legígéretesebb egyedek tűnnek el szem elől, melynek

számos, főleg nem szakmai oka van. Ennek ismeretében a két tényészkán értékelése viszonylag reális és tájékoztató jellegű.

3.2 A rögzített testméretek, a rögzítés módja és eszközei

Méréseimet szilárd, egyenletes, sík talajon vagy asztalon, egyazon mérőeszköz használatával végeztem.

- *Marmagasság*

A mar legmagasabb pontjának távolsága a talajtól, mérőbottal mérve a könyökbúb mögötti, a talajra merőleges egyenes.

- *Törzshosszúság*

A vállbúbra és az ülőgumóra bocsátott, képzeletbeli függőlegesek közötti, mérőbottal mért vízszintes távolság. (A mért érték viszonzszámként kezelendő a marmagasság százalékában.)

- *Mellkasmélység*

A mar legmagasabb és a mellkas legmélyebb pontja között mérőbottal mért távolság, függőlegesen mérve a könyökbúb mögött. (A mért érték viszonzszámként kezelendő a marmagasság százalékában.)

- *Nyakhosszúság*

A nyakélen, a tarkóbúbtól a marig tolómérővel mért távolság. A mérés során a fej nem lehet lógatott vagy kiemelt helyzetben, a nyak a gerincoszloppal kb.50-55 fokos szöget zár be. (A mért érték viszonzszámként kezelendő a marmagasság százalékában.)

- *Fejhosszúság*

Az orrhegytől a tarkóbúbig, tolómérővel mért távolság. (A mért érték viszonzszámként kezelendő a marmagasság százalékában.)

- *Arcorri rész hossza*

Az arcorri hajlástól (glabellától) az orrhegyig merev, fém, a tolómérőre pontosított mérőszalaggal mért távolság. (A mért érték viszonyzámként kezelendő a fejhosszúság százalékában.)

3.3 Statisztikai elemzés

Statisztikai elemzéseim során a Microsoft Office programcsomag, Excel programjának alkalmazásait használtam.